

Mál nr. 186/2024**VARNARAÐILI HAFNAÐI AÐ HLÍTA ÚRSKURÐI****Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn vátryggingartaka (X)****Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 27. maí 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 14. júní 2024, ásamt fylgiskjölum.
3. Ódagsettar viðbótarathugasemdir lögmanns M.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M slasaðist við vinnu sína hjá X hinn 31. mars 2023 í vinnslusal fiskvinnslu. Myndbandsupptökur liggja fyrir af tjónsatviki sem sýna að M dettur og af lýsingum má ráð að M hafi verið á leið niður af palli sem er stillt upp við vél í vinnslusal X. Í málskoti M kemur fram sú lýsing að hann hafi runnið í tröppu eða þrepi og fallið aftur fyrir sig og slor eða bleyta hafi verið orsök. Í lýsingu X af atvikinu, í skjali sem nefnt er atvikaskráning, kemur fram að M hafi verið að stíga niður af palli þegar hann flækti fót milli þreps og palls með þeim afleiðingum að hann féll á gólf. Einnig er í því skjali vitnað til þess að M virðist ekki hafa flækt fótinn í neitt heldur hafi fóturinn gefið sig eftir hásinaslit. Í sama skjali kemur fram undir liðnum „tillögur að úrbótum“ að það megi bæði setja handrið á pallinn og setja „bak í þrepið“, auk þess sem megi fara „...yfir handrið á öllum pöllum.“ í vinnsluhúsnæði X. Einnig kemur fram að þær úrbætur hafi verið gerðar í kjölfar tjónsatviks X, þ.e. að sett hafi verið handrið á tröppur og myndir af aðstæðum fyrir og eftir að það handrit var sett upp. Í lækisfræðilegum gögnum kemur fram að M varð óvinnufær á slysdegi og í nokkurn tíma í kjölfarið og í sjúkraskrárfærslu á slysdegi kemur fram að M hafi lýst atvikum þannig hjá lækni að hann hafi runnið í vinnu af palli og fengið hnykk á hægri ökkla og heyrt brak. Ekki liggur fyrir lögregluskýrsla vegna atviksins, þrátt fyrir að í tjónstilkynningu X til V hafi komið fram að lögregla hafi komið á staðinn, og ekki liggur fyrir að líkamstjón M hafi verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins og þannig liggur skýrsla þeirrar stofnunar um vinnuáðstæður M á tjónsdegi og orsakir slyss ekki fyrir.

Í málskoti er meðal annars gerð grein fyrir röksemdum fyrir bótaskyldu úr slysatryggingu launþega en í gögnum frá V kemur fram að fallist hafi verið á bótaskyldu úr þeirri vátryggingu og verður því ekki fjallað sérstaklega um hana í þessum úrskurði, heldur einungis kröfu M um viðurkenningu á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

M telur að ástæður slyss hans hafi verið annars vegar þær að mjótt þrep sem hann þurfti að stíga á hafi verið hættulega hált og sleipt sökum slors og bleytu og hins vegar að skort hafi á að pallur hafi verið útbúinn handreiði þannig að fyllsta öryggis M og samstarfsmanna hans hafi verið gætt. Þannig megi rekja slys M til saknæms og ólögðs vanbúnaðar á vinnustað X. M telur að X hafi ekki fylgt fyrirmælum 13. og 14. gr., sbr. 37. og 42. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Einnig vísar M til ákvæða í reglum um húsnæði vinnustaða þar sem komi fram að atvinnurekendum beri að ganga frá aðstæðum við stíga o.fl. þannig að ekki sé hætt á að fólk falli niður sem og skyldur til að draga úr hálfu og að umferðarleiðir skuli vera greiðar. M telur verulega slysað hafa verið af sleipri tröppu og hafi umferðarleið M því ekki verið greið og frágangur tröppu og aðbúnaður farið gegn fyrirmælum í fyrirnefndum ákvæðum.

V telur í fyrsta lagi ósannað að M hafi runnið vegna bleytu eða slors heldur megi sjá á myndskreiði af atvikinu að M hafi snúið sér í hálfhring þegar hann steig niður á þrep og féll við. V bendir á að almennar sönnunarreglur geri ráð fyrir því að M þurfi að sanna að skilyrði skaðabótaábyrgðar X séu fyrir hendi Engin sambærileg slys hafi orðið á sama stað og nær ómögulegt sé að mati X að slor hafi getað verið til staðar við þá vél sem M vann við, auk þess sem þrep og pallur sé úr rist og þannig festist bleyta ekki og að starfsmenn séu í þar til gerðum skóm sem séu ekki hálir. V bendir á að ekki

komi heldur fram í samtímagögnum að M hafi runnið vegna bleytu eða slors. V telur að rangfærslur séu í málskoti M um pall og hæð hans og vísar til upplýsinga frá X um að tröppur séu áfastar við pall og vinnupallur áfastur við sprautuvél þá sem M var að vinna við. Þannig geti hvorki vinnupallurinn né tröppur hafa færst til. Einnig hafi X mælt hæð frá efri brú á gólf sem 57 cm, frá efri palli niður á tröppu hafi verið 24 cm og frá tröppu niður 32 cm. V telur að þrátt fyrir að handrið hafi verið sett upp á þeim stað sem M slasaðist feli það ekki í sér viðurkenningu á því að aðstæður hafi verið ófullnægjandi á slysdegi auk þess sem öryggisreglur geri ekki ráð fyrir handriði á þessum stað. V telur að slys M sé hægt að rekja til óhappatilviljunar sem engum verði um kennt.

Í viðbótarathugasemdum M er vísað til myndbandsupptaka af slysi M og að þar komi fram að bleyta hafi þar sést víða og allar líkur til þess að svo hafi einnig verið á því þrepi eða palli sem M rann á, ef ekki einnig slor. Einnig bendir M á að stamt undirlag hefði dregið úr líkum á því að starfsmenn X rynnu af þrepinu eða pallinum auk þess sem slys M hefði ekki orðið, ef handrið það sem X setti upp eftir slysið hefði verið komið upp á tjónsdegi. Enn fremur bendir M á að V hafi ekki lagt fram gögn um skóbúnað M.

Álit.

Í gögnum málsins liggur fyrir að M varð óvinnufær á slysdegi og í nokkurn tíma eftir það. Við þær aðstæður bar X sem atvinnurekanda að tilkynna um slys M til Vinnueftirlitsins, sbr. 1. mgr. 79. gr. laga um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum nr. 46/1980. Það að slík tilkynningarskylda sé vanrækt þýðir að rannsókn Vinnueftirlitsins skv. 81. gr. sömu laga getur ekki beinst að orsök slyssins, vegna þess að hún fer ekki fram án fyrrnefndrar tilkynningar. Í dómaframkvæmd hefur vanræksla á slíkri tilkynningarskyldu almennt verið metin þannig að frásögn tjónþola sé lögð til grundvallar málsatvikum og þar með orsökum slysa og jafnvel hefur í dómaframkvæmd verið gengið svo langt að meta óvissu um orsök vinnuslysa þannig að sönnunarbyrði um orsökina sé snúið við, sbr. Hrd. 151/2017.

Í málskoti kemur fram af hálfu M að hann hafi runnið í bleytu eða slori og þannig fallið og við það hlotið líkamstjón. Af myndbandsupptökum af tjónsatviki verður ekki með skýrum hætti ráðið að bleyta eða slor hafi ekki getað verið á þeim palli sem M þurfti að stíga á til að komast niður á gólf, frá þeim stað sem hann stóð við sprautunarvél í vinnslusal X. Einnig kemur fram í gögnum málsins að X hafi gert úrbætur á vinnustaðnum í kjölfar slyss M og komið fyrir handriði til að auðvelda starfsmönnum að ganga niður af palli og verður ekki annað ráðið af sömu gögnum en að auðvelt hafi verið að koma slíku handriði fyrir.

Af ofansögðu verður ekki annað ráðið en að X hefði með auðveldum hætti getað tryggt öryggi starfsmanna sinna í greint sinn og hafi starfsaðstæður M því ekki verið eins öruggar og þær hefðu með sama auðvelda hætti getað verið. Augljós fallhætta verður að teljast vera á tjónsstað vegna mögulegrar bleytu sem var sýnileg víðs vegar í vinnslusal X á myndbandsupptökum. Þannig telst X ekki hafa tryggt öryggi starfsmanna sinna nægilega vel, sbr. almenn fyrirmæli í lögum nr. 46/1980 og ber þannig skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M vegna slyss hans 31. mars 2023.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 29. október 2024.

rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir